

OPISY SESJI RÓWNOLEGŁYCH

Sesja szkoleniowa – główny nacisk kładziony jest na przekazanie wiedzy, tj. poznanie nowych metod i narzędzi, nabycie nowych umiejętności lub pogłębienie już znanych wątków.

Sesja dyskusyjna - punktem wyjścia do dyskusji jest temat/zagadnienie zaproponowane przez prowadzących; celem sesji może być wypracowanie konkretnego rozwiązania lub przyjęcie stanowiska.

Wymiana doświadczeń - uczestnicy mają okazję porozmawiać o swoich, różnych lub zbliżonych, doświadczeniach, dopytać, jak sobie poradzili z wyzwaniami, ale również przekazać swoją wiedzę innym.

Spotkanie śniadaniowe – spotkania w mniej zobowiązującej formule, rozpoczynające drugi dzień forum, podczas których uczestnicy rozmawiają na konkretny temat przy kawie i rogaliku.

Znaczna część sesji łączy w sobie kilka ww. formuł.

DZIEŃ I, 11 KWIETNIA

I blok sesji równoległych, godz. 11.00-12.30

Tytuł: Kryzys uchodźczy na Bliskim Wschodzie. Kim są uchodźcy zmierzający do krajów UE?

Prowadzenie: Piotr Stopka, Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej; Wojciech Wilk, Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej.

Formuła: sesja szkoleniowa

Opis: Sesja ma na celu przybliżenie uczestnikom informacji na temat kryzysu humanitarnego w Syrii i regionie szerzej rozumianego Bliskiego Wschodu, będącego jednym z głównych powodów powstania fali migracyjnej. Prowadzący opowiedzą o sytuacji humanitarnej w Syrii i Iraku, a także o kryzysie uchodźczym, dotyczącym również osób przesiedlonych we własnym kraju (IDPs) oraz o szlaku wędrówki migrantów do Europy (charakterystyka, miejsce pochodzenia uchodźców, powody migracji, etc.). Spróbują także odpowiedzieć na pytanie, jak odróżnić uchodźców od innych migrantów?

Tytuł: Oferta pomocy społecznej dla uchodźców.

Prowadzenie: Bogusława Domańska, Helsińska Fundacja Praw Człowieka; Olga Lesiak, Ośrodek Pomocy Społecznej dz. Mokotów m.st. Warszawy; Dominik Wach, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami dyskusji

Opis: Podczas sesji poruszona zostanie tematyka instytucjonalnej pomocy społecznej dla uchodźców, która świadczona jest przez jednostki samorządu terytorialnego (WCPR, OPS). Eksperti na co dzień świadczący pomoc cudzoziemcom przybliżą osobom uczestniczącym najnowszą ofertą pomocową, pomogą uporządkować dotychczasową wiedzę, a także przybliżą formy pomocy zdecydowanie wykraczające poza ramy programu integracyjnego (również te niepieniężne). Osoby uczestniczące w sesji zostaną zaproszone do dyskusji nad rolą pomocy społecznej jako systemu wspierającego integrację.

Tytuł: Ochrona międzynarodowa - prawo a praktyka.

Prowadzenie: Maria Pamuła, UNHCR; Aleksandra Arcichowska, UNHCR.

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami dyskusji

Opis: Sesja będzie dotyczyła podstaw udzielania ochrony międzynarodowej, w świetle wyzwań jakie niesie ze sobą obecna sytuacja migracyjna, ze szczególnym uwzględnieniem relokacji i przesiedleń oraz standardów UNHCR w tym zakresie. Sesją mogą być szczególnie zainteresowani praktycy z organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, władz lokalnych i służb socjalnych.

Tytuł: Zapewnienie opieki zdrowotnej nieudokumentowanym migrantom – perspektywa Szwecji (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem).

Prowadzenie: Miłosz Swiergiel, Fundacja Rosengrenska (Szwecja).

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami dyskusji

Opis: fundacja Rosengrenska jest siecią pracowników służby zdrowia oraz wolontariuszy. Podczas sesji podzielimy się doświadczeniem 18 lat świadczenia usług opieki zdrowotnej dla nieudokumentowanych imigrantów w Szwecji. Jakimi metodami

okazały się skuteczne w dostarczaniu pomocy lekarskiej i szerzenie wiedzy na temat opieki zdrowotnej? Dzięki nowym przepisom zwiększył się dostęp do opieki zdrowotnej w ostatnich latach. Jak ma strategiczne działania lobbujące społeczeństwa obywatelskiego przyczynił się do tej zmiany?

Tytuł: Jaki model kształcenia uczniów i uczennic cudzoziemskich w szkołach w Polsce? Rekomendacje zmian instytucjonalno-prawnych i dydaktyczno-pedagogicznych.

Prowadzenie: Ewa Pogorzała, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej.

Formuła: sesja dyskusyjna

Opis: Edukacja i znajomość języka państwa pobytu jest kluczowa dla procesu integracji. Dlatego też wypracowanie efektywnych rozwiązań w tym zakresie powinno być jednym z głównych zagadnień polityki integracyjnej. W pierwszej części zaprezentowane zostaną informacje o istniejących rozwiązaniach dotyczących kształcenia cudzoziemców w Polsce, a także wyniki badań FRS diagnozujące sytuację uczniów i uczennic w szkołach w Polsce oraz zakres nauczania języka polskiego jako obcego. W drugiej części uczestnicy i uczestniczki sesji będą mieli możliwość przedyskutowania proponowanych rekomendacji oraz przedstawienia własnych propozycji zmian instytucjonalnych, prawnych oraz dydaktyczno-pedagogicznych, które przyczyniłyby się do wypracowania optymalnego modelu kształcenia uczniów i uczennic, które doświadczyły migracji. Sesja pozwoli na podzielenie się dorobkiem i rozwiązaniami wypracowanymi przez organizacje pozarządowe w obszarze edukacji dzieci cudzoziemskich, które mogłyby być implementowane do systemu edukacji formalnej.

II blok sesji równoległych, godz. 13.30-16.00

Tytuł: Jak pomagać, żeby nie szkodzić? Dylematy etyczne w pracy pomocowej.

Prowadzenie: Piotr Bystrianin, Fundacja Ocalenie; Dorota Przygucka, Fundacja Ocalenie.

Formuła: sesja dyskusyjna

Opis: Pomaganie potrzebującym jest trudnym zadaniem. W przypadku uchodźców, czy imigrantów dodatkowym utrudnieniem mogą być ich wcześniejsze doświadczenia wojenne i/lub przebyte traumy. Często mamy również do czynienia z dyskryminacją krzyżową. Ponadto musimy brać pod uwagę barierę językową i odmienne normy kulturowe (w tym te dotyczące komunikacji). Zdarza się więc, że pomoc niesiona z dobroci serca nie przynosi oczekiwanych efektów, a czasem wręcz skutek odwrotny do zamierzonego. Postaramy się wspólnie zastanowić dlaczego tak się dzieje i jak można temu zapobiec. Spróbujemy poszukać odpowiedzi na pytania: Jak odróżnić to, czego dany klient chce, a czego naprawdę potrzebuje? Czy to zawsze to samo? Kiedy i czy możemy podejmować decyzję za klienta? Czy każdemu można pomóc? Gdzie leży granica między empatią a profesjonalizmem?

Tytuł: Wypalenie zawodowe wśród osób pracujących z uchodźcami.

Prowadzenie: Małgorzata Symonowicz, BZFO Berlin.

Formuła: wymiana doświadczeń

Opis: Praca w organizacji pozarządowej zajmującej się wspieraniem integracji uchodźców jest związana z wieloma wyzwaniami i obciążeniami. Do typowych trudności, które towarzyszą działaniom na rzecz grup marginalizowanych dochodzą jeszcze: różnice kulturowe, bariera językowa oraz kontakt z osobami po traumie, które są przeciążone stresem, zdesperowane i sfrustrowane. Negatywne nastawienie społeczne do przyjmowania uchodźców przejawia się atakami również na osoby pomagające. Wszystkie te czynniki sprawiają, że tego typu praca jest obciążona poważnym ryzykiem wypalenia zawodowego. Potwierdzają to także sami działacze na spotkaniach skupiających środowisko. Jednocześnie większości organizacji brakuje umiejętności lub możliwości (w tym finansowych) skutecznego przeciwdziałania wypaleniu pracowników i wolontariuszy. Proponowany warsztat ma na celu wsparcie uczestników w rozpoznawaniu symptomów wypalenia oraz dostarczenie wiedzy o tym jak sobie pomóc by uniknąć wypalenia. Będzie też miejsce na wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami, którzy już doświadczyli problemu wypalenia w swoich organizacjach.

Tytuł: Przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć wobec migrantek i uchodźczyń.

Prowadzenie: Maria Pamuła, UNHCR; Olesya Malyugina, Fundacja Inna Przestrzeń; Iwona Matysiak, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Formuła: wymiana doświadczeń

Opis: Celem sesji jest przedstawienie różnorodnych zagadnień związanych z przemocą, której doświadczają migrantki i uchodźczynie w trakcie migracji (dobrowolnej i przymusowej), zarówno w kraju pochodzenia, w trakcie podróży/ucieczki, jak

również w kraju docelowym. Przedstawiony zostanie system pomocy ofiarom pod kątem jego dostępności dla cudzoziemców i cudzoziemek, a także przykłady konkretnych działań. Prezentacji towarzyszyć będą konkretne przykłady. Sesją mogą być szczególnie zainteresowani praktycy-prawnicy, pracownicy socjalni oraz pracownicy administracji publicznej.

Tytuł: **Należać, nie należeć...** (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem).

Prowadzenie: Kjell Østby, Centrum Szkolenia Dorosłych w Larvik (Norwegia)

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami dyskusji

Opis: Migracja, zmiany kulturowe i dwujęzyczne wychowanie stają się rzeczywistością dla coraz większej części świata. Ta rzeczywistość rodzi problemy związane z poczuciem przynależności. FLEXid jest kursem podnoszącym świadomość, skupiającym się zarówno na korzyściach jak i na wyzwaniach towarzyszących wielokulturowości. Termin „FLEXid” jest kombinacją dwóch słów: elastyczna tożsamość (ang. flexible identity). W czasie warsztatu prowadzący opowie również o pracy z imigrantami i uchodźcami w norweskiej gminie Larvik.

Tytuł: **Edukacja dzieci uchodźczych. Metody i kontekst.**

Prowadzenie: Nadia Poveshchenko, Fundacja dla Wolności; Magdalena Zaborowska, Fundacja dla Wolności.

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami gry symulacyjnej

Opis: W czasie warsztatu wspólnie zastanowimy się nad tym co czują dzieci uchodźcze trafiające do placówek edukacyjnych, jak włączać je w życie klasy i szkoły oraz jak zapewnić poczucie bezpieczeństwa w grupie międzykulturowej. Zagłębimy się w emocje, oczekiwania i umiejętności społeczne oraz zastanowimy się, jak sytuacja migracji przymusowej wpływa na rozwój dziecka. W trakcie warsztatu odwołamy się do doświadczeń pedagoga i rodzica. W podsumowaniu warsztatu zaprezentujemy efekty pracy Fundacji z dziećmi w ośrodku na warszawskim Targówku. Przedstawimy metody pracy, trudności, jakie napotykamy, a także sukcesy i zmiany, które obserwujemy w grupie. Sesją mogą być szczególnie zainteresowane osoby na co dzień pracujące lub planujące pracę z dziećmi cudzoziemskimi, w tym pedagodzy, psychologowie, asystenci międzykulturowi, pracownicy socjalni i animatorzy.

III blok sesji równoległych, godz. 16.30-18.00

Tytuł: **Zalety i pułapki w pracy pomocowej z udziałem mentorów międzykulturowych.**

Prowadzenie: Piotr Bystrianin, Fundacja Ocalenie; Kinga Białek, niezależna ekspertka; Gagik Grogoryan, Fundacja Ocalenie.

Formuła: sesja dyskusyjna z elementami wymiany doświadczeń

Opis: Mentor/ mentorka międzykulturowa to osoba posiadająca własne doświadczenie migracyjne, zintegrowana ze społeczeństwem przyjmującym, której zadaniem jest wspierać innych cudzoziemców w procesie integracji. Rolą mentora/mentorki jest: wspieranie migrantów w adaptacji do życia w Polsce poprzez dzielenie się własnym doświadczeniem i urealnianie oczekiwań cudzoziemców; ułatwienie cudzoziemcom integracji z kulturą polską poprzez tłumaczenie polskich norm kulturowych i potencjalnych różnic międzykulturowych; pomoc cudzoziemcom w sprawnym poruszaniu się w polskim systemie i korzystaniu z polskich instytucji (pomoc w legalizacji pobytu, znalezieniu pracy, mieszkania, szkoły dla dzieci itp.); wspieranie obywateli i polskich w kontakcie z cudzoziemcami. Podczas sesji przedstawiciele Fundacji podzielą się swoimi sukcesami i porażkami w zakresie współpracy z mentorami i mentorkami oraz wspólnie z osobami uczestniczącymi zastanowią się nad tym, jak uniknąć podobnych pułapek w przyszłości.

Tytuł: **Standardy współpracy między organizacjami pozarządowymi działającymi w ośrodkach dla uchodźców.**

Prowadzenie: Agnieszka Nida, Fundacja dla Wolności; Kalina Czarnóg, Fundacja Ocalenie.

Formuła: sesja dyskusyjna z elementami wymiany doświadczeń

Opis: Dyskusja poświęcona będzie standardom współpracy między organizacjami pozarządowymi działającymi w ośrodkach dla uchodźców. W oparciu o swoje doświadczenia w realizacji projektów w ośrodku dla cudzoziemców na warszawskim Targówku poruszymy najważniejsze kwestie dotyczące współpracy między organizacjami, opowiemy o największych trudnościach jakie napotykamy. Wraz z uczestnikami dyskusji postaramy się odpowiedzieć na następujące pytania: Jakie kroki organizacja powinna podjąć przed wejściem do ośrodka? Jak włączyć swój projekt w aktualne działania ośrodka? Co należy sprawdzić przed pisaniem projektu dotyczącego pracy w ośrodku dla uchodźców? O czym należy pamiętać i co uwzględnić? W jaki sposób poprawić komunikację pomiędzy organizacjami działającymi w placówce tak, aby dane działania nie dublowały się, a ich efekt był jak najbardziej korzystny dla beneficjentów? Na jakich zasadach ta współpraca powinna się opierać?

Tytuł: Nieoczywiste koalicje. Gdzie szukać sojuszników do działań integracyjnych?

Prowadzenie: Magdalena Kawa, Stowarzyszenie „Dla Ziemi”; Ewa Kozdraj, Stowarzyszenie „Dla Ziemi”; Hamida Alsayed, Stowarzyszenie „Dla Ziemi”; Karolina Suska, Stowarzyszenie Kobiet „Łaziszczanki”, Gminna Biblioteka i Dom Kultury w Łaziskach; Anna Szadkowska-Ciężka, Kancelaria Prezydenta Urząd Miasta Lublin.

Formuła: sesja dyskusyjna z elementami wymiany doświadczeń

Opis: W jaki sposób dotrzeć z informacją o uchodźcach/uchodźczyniach i migrantach/migrantkach do osób spoza środowisk organizacji pozarządowych? W jaki sposób prowadzić działania informacyjne w środowiskach, które nie mają bezpośredniego kontaktu z cudzoziemcami? Jak zadbać o to, by głos uchodźców/uchodźczyń i migrantów/migrantek był obecny w takich działaniach? Jaką wartość mają „nieoczywiste koalicje” widziane z perspektywy cudzoziemców/cudzoziemek? Jakie podejmować aktywności w obecnej sytuacji, w której poziom strachu i nieufności wobec uchodźców/uchodźczyń i cudzoziemców/cudzoziemek jest bardzo wysoki? Sesja jest skierowana do tych osób i instytucji, które w swojej pracy podejmują działania adresowane do społeczeństwa przyjmującego, jednak nie zawsze trafiają do "nieoczywistych" środowiskach, np. bibliotek, instytucji kultury, nieformalnych grup kobiecych i in.

Tytuł: Alnaskolen. Budowanie silnego zaangażowania wśród lokalnej młodzieży (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem; sesja powtórzona drugiego dnia forum).

Prowadzenie: Rune Gjelberg, Sportowe Stowarzyszenie Furuset (Norwegia).

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami wymiany doświadczeń

Opis: Podczas warsztatów uczestnicy i uczestniczki dowiedzą się o tym, jak funkcjonuje Alnaskolen, szkoła liderów młodzieżowych w Furuset, jednej z dzielnic Oslo, w której 60 % populacji stanowią migranci. Prowadzący opowie o tym, jak w Furuset udało się zaangażować młodzież w działania na rzecz społeczności lokalnej.

Tytuł: Sytuacja na turecko-greckiej granicy oraz na bałkańskim szlaku (sesja w języku angielskim bez tłumaczenia).

Prowadzenie: Harald Glöde, borderline-europe, Human Rights Without Borders; Dorothee Bruch, XENION Pomoc Psychologiczna dla Uchodźców Politycznych (Niemcy).

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami wymiany doświadczeń

Opis: W ubiegłym roku około 850 tys. uchodźców, głównie z obszarów konfliktów zbrojnych, takich jak Syria, Irak i Afganistan, przybyło do Grecji, z czego prawie połowa z nich na wyspę Lesbos. Ze względu na kryzys finansowy w Grecji struktury państwowe odpowiedzialne za przyjmowanie uchodźców niemal nie funkcjonują. Setki ochotników z całego świata, jak również wiele organizacji pomocowych, przeniosło się na Lesbos, usiłując poprawić tragiczną sytuację uchodźców. Głównym celem uchodźców są kraje Europy Północnej, takie jak Niemcy i Szwecja, w związku z czym powstał tzw. szlak bałkański, który jest niemal całkowicie odcięty przez ogrodzenia, druty oraz kontrole policyjne i militarne. W czasie sesji uczestnicy i uczestniczki porozmawiają o tym, jak wygląda sytuacja na szlaku bałkańskim obecnie oraz jak tzw. kryzys uchodźczy wpłynął na rozumienie i przestrzeganie praw człowieka oraz na solidarność unijną.

DZIEŃ II, 12 KWIEŃNIA

blok sesji śniadaniowych, godz. 9.30-10.00

Tytuł: Rozmawiamy o uchodźcach. Kontrowersyjny temat w szkole.

Prowadzenie: Elżbieta Krawczyk, Centrum Edukacji Obywatelskiej; Elżbieta Kielak, Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Formuła: sesja dyskusyjna z elementami szkolenia

Opis: Jak poruszać w szkole bardzo aktualny i kontrowersyjny temat? Jak przeprowadzić w szkole zajęcia polegające na rozmowie, w trakcie której uczniowie będą się nawzajem z szacunkiem słuchać, poznają swoje wartości, lęki i nadzieje oraz uzyskują wiarygodne, wyważone informacje wokół tematyki migracji? Jak stworzyć w szkole ramy rozmowy na temat, który budzi silne emocje, jest mocno obecny w dyskursie politycznym, a jednocześnie jest ważnym tematem wiedzy o świecie i poważnych skutkach wychowawczych? Osoby uczestniczące w sesji poznają koncepcję projektu „Rozmawiamy o uchodźcach”, metody pracy z nauczycielami i nauczycielkami, a także scenariusz lekcji dotyczącej tematyki migracyjnej i uchodźczej. Chcemy podzielić się naszymi doświadczeniami i porozmawiać o doświadczeniach innych organizacji z zakresu realizowania działań z tej tematyki w szkołach w Polsce. Zastanowimy się również, w jaki sposób możemy wspierać się w tym procesie i korzystać z dobrych praktyk.

Tytuł: Dbamy o wolontariuszy!**Prowadzenie:** Olga Hilik, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej; Emilia Piechowska, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej.**Formuła:** wymiana doświadczeń**Opis:** Dlaczego warto tworzyć i dbać o zespół wolontariuszy i przyjaciół organizacji? Do jakich działań wolontariusze mogą się przydać w organizacji działającej na rzecz uchodźców i migrantów? Podczas sesji porozmawiamy o tym jak rekrutować wolontariuszy, na czym polega specyfika ich pracy, a także w jaki sposób obie strony mogą zyskać na współpracy. Odpowiemy sobie także na pytania jak pracować z wolontariuszami - jak ich doszkalać i rozwijać oraz jak nagradzać za pracę.**Tytuł: Jak mówić o uchodźcach i migrantach z Afryki?****Prowadzenie:** Mamadou Diouf, Fundacja „Afryka Inaczej”; Paweł Średziński, Fundacja „Afryka Inaczej”.**Formuła:** sesja szkoleniowa**Opis:** Sesja będzie poświęcona uchodźcom i migrantom z Afryki, oraz sposobie ich portretowania przez polskie media. Na podstawie monitoringów mediów z 2010 r. oraz najnowszego, który zakończył się w marcu br., Afrykanin mieszkający od ponad trzech dekad w Polsce, opowie o tym, jak (nie) należy mówić i pisać o afrykańskich uchodźcach i imigrantach, a także opowie o tym, jak uchodźcy i imigranci są postrzegani w Senegal. Prowadzący po raz pierwszy zaprezentują również wyniki najnowszego monitoringu mediów i podejmą próbę porównania z poprzednim badaniem, prowadzonym pięć lat wcześniej. Wyniki monitoringu mediów zostaną skonfrontowane z wynikami badania opinii publicznej.**Tytuł: Spotkanie z praktykami z Niemiec** (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem).**Prowadzenie:** Małgorzata Symonowicz, Centrum Terapii Ofiar Tortur w Berlinie (Niemcy); Harald Glöde, borderline-europe, Human Rights Without Borders; Dorothee Bruch, XENION Pomoc Psychologiczna dla Uchodźców Politycznych (Niemcy).**Formuła:** sesja dyskusyjna**Opis:** W 2015 roku Niemcy przyjęły ponad 800 tys. uchodźców, czyli ponad czterokrotnie więcej niż w poprzednich latach. Do samego Berlina trafiło ponad 50 tys. osób. Pomimo olbrzymiego zaangażowania społecznego sytuacja ta jest poważnym wyzwaniem dla niemieckiego państwa i społeczeństwa. Dodatkowo sytuację utrudniają akty przemocy wobec uchodźców oraz wydarzenia, które miały miejsce w Kolonii w sylwestrową noc. Pomimo tych wydarzeń i ich skali, a także powagi wyzwań, dyskusja publiczna w Niemczech na temat uchodźców jest dużo bardziej wyważona i merytoryczna niż w Polsce. Podczas spotkania poznacie perspektywę i doświadczenia osoby pracującej na rzecz uchodźców w Niemczech.**I blok sesji równoległych, godz. 10.00-11.00****Tytuł: Praca z osobami po traumie.****Prowadzenie:** Małgorzata Symonowicz, Centrum Terapii Ofiar Tortur w Berlinie (Niemcy); Dorota Przygucka, Fundacja Ocalenie.**Formuła:** sesja szkoleniowa**Opis:** Wielu z uchodźców ma za sobą traumatyczne doświadczenia, dlatego umiejętność pracy z osobami po traumie jest jedną z kluczowych w pracy z uchodźcami. Trauma jest czymś, co dosłownie wywraca całe życie do góry nogami i wpływa na każdą jego sferę. W związku z tym wiedza na temat jej wpływu na funkcjonowanie człowieka jest potrzebna nie tylko psychologom i psychoterapeutom pracującym z uchodźcami, ale również pracownikom socjalnym i środowiskowym, nauczycielom, lektorom, trenerom, prawnikom, doradcom zawodowym, animatorom, lekarzom i innym, którzy stykają się z nimi w swej pracy. Warsztat będzie miał na celu naukę rozpoznawania symptomów zaburzeń potraumatycznych, lepsze zrozumienia ich specyfiki oraz zapoznanie uczestników z kluczowymi aspektami kontaktu i pracy pomocowej z osobami, które doświadczyły traumy.**Tytuł: Budowanie i zarządzanie wielokulturowym zespołem w organizacji.****Prowadzenie:** Lili Zawadzka, Fundacja „MultiOcalenie”; Khavra Elbazdukaeva, Fundacja „MultiOcalenie”; Olena Ostafi, Fundacja „MultiOcalenie”.**Formuła:** wymiana doświadczeń**Opis:** Z doświadczenia Fundacji wynika, iż cudzoziemcy najchętniej korzystają z pomocy świadczonej przez swoich rodaków, którzy mają za sobą podobne doświadczenia związane z integracją. To oni często bywają autorytetami dla klientów organizacji. Jak zatem tworzyć ofertę integracyjną i pomocową dla uchodźców i imigrantów z udziałem cudzoziemców? Jakie są zalety i wady posiadania wielokulturowego zespołu w organizacji?

Tytuł: Sieciowanie a uchodźcy w działaniach lokalnych.**Prowadzenie:** Gawel Walczak, Fundacja Polskie Forum Migracyjne.**Formuła:** wymiana doświadczeń

Opis: Jak włączyć lokalne struktury w działania zewnętrznych organizacji pozarządowych? Jakie są mocne i słabe strony tego włączania oraz sposoby na utrzymanie aktywności lokalnych partnerów już po zakończeniu projektu? W jaki sposób współpracować z grupami nieformalnymi? Na te i inne pytania postaramy się odpowiedzieć podczas naszej sesji, korzystając z doświadczeń i pomysłów naszych oraz uczestników. Szczególny nacisk chcielibyśmy położyć na współpracę z grupami nieformalnymi – z jednej strony, brak sformalizowania ich struktury sprawia, że często nie mogą być one partnerami w działaniach organizacji pozarządowych, z drugiej, to właśnie ta nieformalność sprawia, że mają one największą siłę oddziaływania na lokalne społeczności.

Tytuł: Uchodźczy mile widziani!?**Prowadzenie:** Charlotta Lagnander, Szwedzka Sieć Wspierania Uchodźców (Szwecja)**Formuła:** sesja szkoleniowa z elementami dyskusji

Opis: Kiedy uchodźcy proszą o pomoc i ochronę, ludzie mobilizują się do działania, natomiast politycy... wycofują się. Ludzie organizują pomoc dla uchodźców, podczas gdy politycy pokazują brak szacunku dla człowieka. W czasie sesji uczestniczki i uczestnicy porozmawiają również o rozdziwieniu między wrogością a gościnnością wobec uchodźców, między chęcią pomagania i spontaniczną ofiarnością oraz zdolnością do organizacji a decyzjami polityków mającymi na celu zamknięcie społeczeństwa.

Tytuł: Drama w pracy na rzecz uchodźców.**Prowadzenie:** Małgorzata Winiarek-Końicka, Stowarzyszenie Praktyków Dramy STOP-KLATKA.**Formuła:** sesja szkoleniowa

Opis: Celem sesji jest zaprezentowanie w jaki sposób, stosując metodę dramy można przygotować grupę do przyjęcia uchodźcy/uchodźczyni lub jak pracować nią w sytuacjach interwencyjnych lub prewencyjnych w grupach wielokulturowych. Wypracowaliśmy podczas projektów, wspólnie z uchodźcami i nauczycielami, pakiet materiałów i chcemy się nimi dzielić z innymi.

II blok sesji równoległych, godz. 12.00-13.30**Tytuł: Asystent międzykulturowy i pomoc nauczyciela w szkole - doświadczenia, wnioski, rekomendacje.****Prowadzenie:** Agnieszka Kozakoszczak, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej; Danuta Jeziorkowska, Szkoła Podstawowa nr 58 w Warszawie; Olga Bilous, Szkoła Podstawowa nr 58; Krzysztof Grochowski, Szkoła Podstawowa nr 264 w Warszawie; Cao Hong Vinh, Stowarzyszenie Vox Humana; Lyudmila Naidenova, Stowarzyszenie Vox Humana.**Formuła:** sesja dyskusyjna

Opis: Asystentka lub asystent międzykulturowy (AM) oraz pomoc nauczyciela (PN) to osoby, których zadaniem jest wspieranie dzieci migranckich, ich rodzin, a także kadry i dyrekcji szkoły oraz całej społeczności szkolnej w komunikacji i integracji. Szkoły, które miały okazję korzystać z pomocy osób pełniących te funkcje podkreślają, że jest to najskuteczniejsza forma wsparcia. Jednocześnie wiele szkół nie korzysta z możliwości ubiegania się o przekazanie środków na zatrudnienie osoby w charakterze PN. Brakuje także zasobów wiedzy dotyczących dobrych praktyk w zakresie nawiązywania oraz prowadzenia współpracy pomiędzy szkołami, PN i AM oraz organizacjami pozarządowymi. Sesja będzie okazją do wysłuchania głosów dyrekcji szkół oraz asystentek międzykulturowych, a także do wymiany doświadczeń i dyskusji na następujące tematy: Jakie korzyści daje zatrudnienie PN lub AM w szkole? Na co zwracać uwagę, nawiązując i prowadząc współpracę pomiędzy szkołą, AM i organizacją pozarządową?

Tytuł: Łączenie sieci społecznych i instytucjonalnych na rzecz integracji uchodźców.**Prowadzenie:** Karolina Stubińska, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek; Iwona Prusko/ Barbara Ciach, Stowarzyszenie Feeria; Przemysław Kluz/ Ewa Patyk Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej; Anna Kwaśnik, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek; Katarzyna Werner, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek; Karol Lopez, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek.**Formuła:** sesja dyskusyjna z elementami wymiany doświadczeń**Opis:** Podczas sesji odniesiemy się przede wszystkim do naszych lokalnych doświadczeń w nawiązywaniu i budowaniu relacji,

współpracy międzysektorowej i międzyinstytucjonalnej na rzecz integracji uchodźców i imigrantów. Chcielibyśmy opowiedzieć o gdańskim Modelu Integracji Imigrantów, jak do niego doszło, jak przebiegały prace nad jego tworzeniem, no i wreszcie co zostało wypracowane. Chętnie podzielimy się naszą perspektywą dotyczącą włączania samorządów i instytucji lokalnych na rzecz budowania miasta integrującego, a także doświadczeniami w integrowaniu uchodźców/imigrantów. Opowiemy o tym jakie są potrzeby, jak je diagnozujemy, jakie są wyzwania, bariery w integracji (rynek pracy, zakwaterowanie, itd.), oraz jak włączamy i siecujemy różne instytucje, organizacje do wypracowywania wspólnych rozwiązań. Jak działamy lokalnie, na poziomie dzielnic, domów sąsiedzkich. Jak włączamy sieci społeczności lokalnych do pracy na rzecz integrowania... W trakcie spotkania zrobimy prezentację, a później chcemy zaprosić do moderowanej dyskusji/wymiany doświadczeń.

Tytuł: Uchodźca - cichy kolonizator czy dobry sąsiad? Mowa nienawiści wobec uchodźców w kontekście planów przesiedleń.

Prowadzenie: Adam Bulandra, Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL; Jakub Kościótek, Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL.

Formuła: sesja dyskusyjna

Opis: Jak rozmawiać o współczesnych ruchach migracyjnych, przełamywać lęki, stereotypy i uprzedzenia? Jak reagować na pozbawione kontekstu, szokujące obrazki medialne wieszczące koniec europejskiej cywilizacji? Czy - w oczach społeczeństwa - uchodźca jest tylko cichym kolonizatorem? Jakie są szanse na to, by stał się lubianym i akceptowanym sąsiadem? Jakie mechanizmy i narzędzia integracji i edukacji społeczeństwa przyjmującego należy zastosować w przypadku relokacji uchodźców do środowiska, niekoniecznie przyjaznego uchodźcom i migrantom. W trakcie sesji przyjrzymy się zjawisku mowy nienawiści wobec uchodźców w Internecie, jej poszczególnym obrazom i technikom tworzenia wrogich informacji. Zastanowimy się, czy istnieją dobre praktyki i narzędzia, które mogłyby być użyte do konfrontacji z narastającym hejtem oraz jak zmobilizować społeczność do działań. Ważnym elementem będzie wypracowanie rekomendacji dotyczących przeciwdziałaniu dezinformacji na temat uchodźców oraz ich obecności w Europie.

Tytuł: Zdrowie psychiczne nieudokumentowanych migrantów w Szwecji – diagnoza i leczenie (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem).

Prowadzenie: Alexis Gainza Solenzal, Fundacja Rosengrenska (Szwecja).

Formuła: sesja szkoleniowa

Opis: Fundacja Rosengrenska rozpoczęła pracę w 1998 r. od dostarczaniu usług opieki zdrowotnej nieudokumentowanym migrantom na zasadzie wolontariatu, koncentrując się głównie na dolegliwościach fizycznych. Z czasem okazało się, że problemy ze zdrowiem psychicznym, związane z traumatycznymi doświadczeniami, są jedną z najczęstszych problemów nieudokumentowanych migrantów. Nieleczone dolegliwości psychiczne negatywnie wpływały na proces ubiegania się o azyl oraz na proces integracji. Fundacja Rosengrenska oraz jej zespół ds. pomocy psychiatrycznej skupiła się na zwiększeniu dostępu do publicznej opieki zdrowotnej dla tej grupy migrantów. Praca zespołu zostanie zilustrowana kilkoma przykładami.

Tytuł: Alnaskolen. Budowanie silnego zaangażowania wśród lokalnej młodzieży (sesja w języku angielskim bez tłumaczenia).

Prowadzenie: Rune Gjelberg, Sportowe Stowarzyszenie Furuset (Norwegia)

Formuła: sesja szkoleniowa z elementami wymiany doświadczeń

Opis: Podczas warsztatów uczestnicy i uczestniczki dowiedzą się o tym, jak funkcjonuje Alnaskolen, szkoła liderów młodzieżowych w Furuset, jednej z dzielnic Oslo, w której 60 % populacji stanowią migranci. Prowadzący opowie o tym, jak w Furuset udało się zaangażować młodzież w działania na rzecz społeczności lokalnej.

III blok sesji równoległych, godz. 14.00-15.30

Tytuł: Rola społeczności lokalnych w integracji uchodźców w Polsce.

Prowadzenie: Dominika Potkańska, Instytut Spraw Publicznych; Dominik Owczarek, Instytut Spraw Publicznych; Rafał Baczyński-Sielaczek, Instytut Spraw Publicznych.

Formuła: sesja dyskusyjna

Opis: Integracja cudzoziemców ma w założeniu charakter procesualny i wielowymiarowy. Wymaga kompleksowego podejścia, jasno sprecyzowanych celów oraz skutecznych narzędzi. Niestety integracja cudzoziemców, w tym także uchodźców, w Polsce ma charakter rozproszony i dalece niewystarczający. Celem sesji jest krytyczna analiza polityki recepcji i integracji migrantów przymusowych w Polsce z perspektywy społeczności lokalnych i władz samorządowych. Punktem wyjścia stanowią będą wyniki projektu badawczego realizowanego przez ISP, dotyczącego przygotowania lokalnych samorządów do przyjęcia nowych grup

uchodźców z programu relokacji i przesiedleń. Wskazane zostaną podstawowe problemy związane z funkcjonowaniem ośrodków pobytowych dla cudzoziemców w społecznościach lokalnych (case study Podkowa Leśna k. Warszawy oraz Grupa k. Grudziądza). Analizie poddany zostanie również proces integracji uchodźców z widziany z ich perspektywy, z położeniem akcentów na istniejące problemy i bariery obniżające efektywność podejmowanych działań. W trakcie sesji podjęty zostanie wątek dobrych praktyk w zakresie wspierania społeczności lokalnych i przygotowywania do pracy z uchodźcami. Na koniec, w zależności od zainteresowania i potrzeb osób uczestniczących w warsztacie, wypracowany zostanie model działań dla miejscowości, gdzie zlokalizowane są ośrodki pobytowe dla cudzoziemców.

Tytuł: Czy można działać na rzecz uchodźców w Polsce bez uchodźców? Tworzenie, działanie oraz wymiana doświadczeń w ramach oddolnej Koalicji Wrocław Wita Uchodźców i innych oddolnych inicjatyw.

Prowadzenie: Agata Ferenc, Koalicja Wrocław Wita Uchodźców.

Formuła: wymiana doświadczeń

Opis: Problematyka sesji będzie się koncentrowała na zagadnieniu tworzenia oddolnych inicjatyw aktywizujących społeczności lokalne do podejmowanie działań na rzecz uchodźców. Chcemy opowiedzieć o pracy oddolnej koalicji Wrocław Wita Uchodźców, zrzeszającej lokalne organizacje pozarządowe, aktywistki i aktywistów społecznych i osoby prywatne, która powstała we Wrocławiu we wrześniu 2015 roku. Porozmawiamy o tym, jakie cele stawia sobie Koalicja i w jaki sposób je realizuje. Będziemy też mówić o wyzwaniach, jakie mogą spotkać tego typu grupy oraz jak sobie z nimi radzimy we Wrocławiu. Przedstawimy także nasze doświadczenia z wizyt studyjnych w Dreźnie i współpracy z partnerem na miejscu, koalicją Dresden fur Alle. Opowiemy o dobrych praktykach integracji z uchodźcami, jakie stosowane są w mieście, które do tej pory przyjęło 11 000 uchodźców. Osoby z różnych miast Polski opowiedzą również o oddolnych akcjach na rzecz uchodźców organizowanych w różnych częściach kraju.

Tytuł: Przeciwdziałanie systemowemu wykluczeniu Romów rumuńskich.

Prowadzenie: Agnieszka Szczepaniak, Stowarzyszenie Nomada; Olimpia Świst, asystentka rodzin romskich; Maciej Mandelt, asystent rodzin romskich.

Formuła: sesja dyskusyjna

Opis: Sesja dotyczyła będzie pracy i współpracy asystentek i asystentów z rodzinami romskich migrantów z Wrocławia. Zostaną zaprezentowane mechanizmy wykluczenia społeczności romskiej oraz metody zmierzające do zmiany takiej sytuacji. Spotkanie będzie także okazją do zapoznania się z "Przewodnikiem do pracy ze społecznością Romów rumuńskich".

Tytuł: Przyjmowanie uchodźców – doświadczenie Islandii (sesja w języku angielskim z tłumaczeniem).

Prowadzenie: Hrafnhildur Kvaran, Islandzki Czerwony Krzyż; Drífa Hrönn Kristjánsdóttir, Fundacja Evris (Islandia)

Formuła: sesja szkoleniowa

Opis: Napływ uchodźców jest nowym zjawiskiem dla Islandii. Z jednej strony jest on napędzany migracją ekonomiczną w samej Europie, z drugiej strony – tzw. kryzysem uchodźczym, który sięgnął również brzegów Islandii, mimo że dotychczas kraj ten nie był oczywistą destynacją dla uchodźców i migrantów. Z tego względu – nieprzygotowane na taką zmianę struktury państwowe oraz organizacje pozarządowe – musiały szybko zmierzyć się z nową sytuacją. W czasie sesji uczestnicy i uczestniczki porozmawiają o wyzwaniach, przed którymi stanęło państwo, a także o roli Islandzkiego Czerwonego Krzyża w pomaganiu osobom ubiegającym się o azyl. Islandzki Czerwony Krzyż ma długą historię pracy na rzecz integracji uchodźców; co istotne, to wolontariusze odgrywają kluczową rolę w procesie integracji oraz w świadczeniu usług. Organizacja współpracuje z islandzkim rządem i władzami lokalnymi w zakresie relokacji osób, którym przyznano status uchodźcy.

